

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ἕνα Πνευματικὸ Ταξίδι
πρὸς τὸ Τέλος τοῦ παλαιοῦ
καὶ τὴν Ἀρχὴ τοῦ Νέου

■ Περίοδος Τριωδίου: † Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου

Ἵχι Ἀπόγνωσι!... Ὑπάρχει Μετάνοια!...*

«Ἵταν Πατέρας καὶ ὄχι Δικαστῆς»

Ἵταν δυὸ ἀδελφία, τὰ ὁποῖα, ἀφοῦ μοιράστηκαν τὴν πατρικὴ περιουσία τους, ὁ ἕνας ἔμεινε στὸ σπίτι, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔφυγε σὲ μακρινὴ χώρα. Ἐκεῖ, ἀφοῦ κατέφαγε ὅλα ὅσα τοῦ δόθηκαν, δυστύχησε καὶ ὑπέφερε μὴ ὑπομένοντας τὴν ντροπὴ ἀπὸ τὴν φτώχεια (Λουκᾶ 15: 11 κ.έ.).

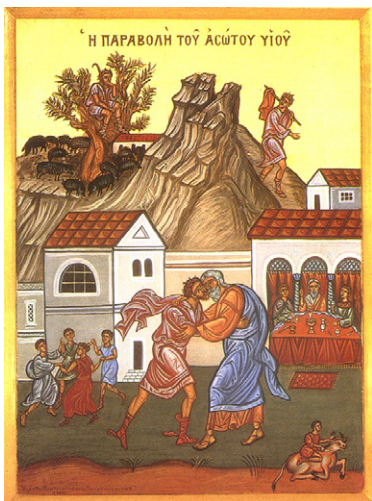
Αὐτὴ τὴν Παραβολὴ θέλησα νὰ σᾶς τὴν πῶ, γιὰ νὰ μάθετε, ὅτι ὑπάρχει ἄφεση ἀμαρτημάτων καὶ μετὰ τὸ Βάπτισμα, ἐὰν εἴμαστε προσεκτικοί. **Καὶ** τὸ λέγω αὐτό, ὄχι γιὰ νὰ σᾶς κάνω ἀδιάφορους, ἀλλὰ γιὰ νὰ σᾶς ἀπομακρύνω ἀπὸ τὴν ἀπόγνωσι. **Γιατὶ** ἡ ἀπόγνωσι μᾶς προσενη χειρότερα κακὰ καὶ ἀπὸ τὴν ραθυμία.

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ υἱὸς ἀποτελεῖ τὴν εἰκόνα ἐκείνων ποὺ ἀμάρτησαν μετὰ τὸ Βάπτισμα. **Καὶ** ὅτι [πράγματι] φανερώνει ἐκείνους ποὺ ἀμάρτησαν μετὰ τὸ Βάπτισμα, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὅτι ὀνομάζεται υἱός. **Γιατὶ** κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθεῖ υἱὸς χωρὶς τὸ Βάπτισμα.

Ἐπίσης διέμενε στὴν πατρικὴ οἰκία καὶ μοιράστηκε ὅλα τὰ πατρικὰ ἀγαθὰ, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ τὸ Βάπτισμα δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ λάβει τὴν πατρικὴ περιουσία, οὔτε νὰ δεχθεῖ κληρονομία.

Ῥστε μ' ὅλα αὐτὰ μᾶς ὑπαινίσσεται τὸ σύνολο τῶν πιστῶν.

Ἐπίσης, ἦταν ἀδελφὸς ἐκείνου ποὺ εἶχε προκόψει. **Ἀδελφὸς** ὅμως δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνεῖ χωρὶς τὴν πνευματικὴ ἀναγέννησι.

Αὐτὸς λοιπόν, ἀφοῦ ἔπεσε στὴν χειρότερη μορφή κακίας, τί λέγει: «**Θ**ὰ ἐπιστρέψω στὸν πατέρα μου» (Λουκᾶ ιε΄ 18).

Γι' αὐτὸ ὁ πατέρας του τὸν ἄφησε καὶ δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ φύγει στὴν ξένη χώρα, γιὰ νὰ μάθει καλὰ μὲ τὴν πείρα, πόση εὐεργεσία ἀπολάμβανε ὅταν βρισκόταν στὸ σπίτι.

Γιατί πολλές φορές ὁ Θεός, ὅταν δὲν πείθει μὲ τὸν λόγο του, ἀφήνει νὰ διδαχθοῦμε ἀπὸ τὴν πείρα τῶν πραγμάτων, πράγμα βέβαια ποῦ ἔλεγε καὶ στοὺς Ἰουδαίους. **Ἐ**πειδὴ δηλαδὴ δὲν τοὺς ἔπεισε οὔτε τοὺς προσέλυσε, ἀπευθύνοντάς τους ἀμέτρητους λόγους μὲ τοὺς Προφῆτες, τοὺς ἄφησε νὰ διδαχθοῦν μὲ τὴν τιμωρία, λέγοντάς τους: «**Θ**ὰ σὲ διδάξει ἢ ἀποστασία σου καὶ θὰ σὲ ἐλέγξει ἢ κακία σου» (Ἱερ. β΄ 19).

Γιατί ἔπρεπε νὰ Τοῦ εἶχαν ἐμπιστοσύνη ἀπὸ πρὶν. **Ἐ**πειδὴ ὅμως ἦταν τόσο πολὺ ἀναίσθητοι, ὥστε νὰ μὴ πιστεύουν στίς παραινέσεις καὶ τίς συμβουλές Του, θέλωντας νὰ προλάβει τὴν ὑποδούλωσή τους στὴν κακία, ἐπιτρέπει νὰ διδαχθοῦν ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα, ὥστε ἔτσι νὰ τοὺς κερδίσει καὶ πάλι.

Ἀφοῦ λοιπόν ὁ ἄσωτος ἔφυγε στὴν ξένη χώρα καὶ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα ἔμαθε πόσο μεγάλο κακὸ εἶναι νὰ χάσει κανεὶς τὸ πατρικὸ του σπίτι, ἐπέστρεψε, καὶ ὁ πατέρας του τότε δὲν τοῦ κράτησε κακία, ἀλλὰ τὸν δέχτηκε μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά. **Γ**ιατί ἄραγε; **Ἐ**πειδὴ **ἦταν πατέρας καὶ ὄχι δικαστής. Καὶ** στήθηκαν τότε χοροὶ καὶ συμπόσια καὶ πανηγύρια καὶ ὅλο τὸ σπίτι ἦταν φαιδρὸ καὶ χαρούμενο.

Τί μοῦ λὲς τώρα, ἄνθρωπέ μου; **Αὐ**τὲς εἶναι οἱ ἀμοιβὲς τῆς κακίας; **Ἦ**χι τῆς κακίας, ἄνθρωπε, ἀλλὰ τῆς ἐπιστροφῆς. **Ἦ**χι τῆς πονηρίας, ἀλλὰ τῆς μεταβολῆς πρὸς τὸ καλύτερο.

Καὶ ἀκοῦστε καὶ τὸ σπουδαιότερο: **Ἀ**γανάκτησε γι' αὐτὰ ὁ μεγαλύτερος υἱός. **Ἦ**χι πατέρας ὅμως τὸν ἔπεισε καὶ αὐτόν, μιλώντας του μὲ πραότητα καὶ λέγοντας, «σὺ πάντοτε ζοῦσες μαζί μου, ἐνῶ αὐτὸς ἦταν χαμένος καὶ βρέθηκε, ἦταν νεκρὸς καὶ ξαναβρῆκε τὴν ζωὴ του» (Λουκᾶ ιε΄ 31-32).

Ἦταν πρέπει νὰ διασώσει τὸν χαμένο, λέγει: «**Δ**ὲν εἶναι ὥρα τώρα γιὰ δικαστήρια, οὔτε γιὰ λεπτομερῆ ἐξέταση, ἀλλὰ εἶναι ὥρα μόνο φιλανθρωπίας καὶ συγγνώμης».

Κανένας ἰατρός, ποῦ ἔχει ἀμελήσει ὁ ἴδιος νὰ δώσει φάρμακο στὸν ἀσθενῆ, δὲν ζητεῖ εὐθύνες ἀπ' αὐτόν γιὰ τὴν ἀταξία του καὶ οὔτε τὸν τιμωρεῖ. **Κ**αὶ ἂν ἀκόμα χρειαζόταν νὰ τιμωρηθεῖ ὁ ἄσωτος, τιμωρήθηκε ἀρκετὰ ζώντας στὴν ξένη χώρα.

Τόσο λοιπόν χρόνο στερήθηκε τὴν συντροφιά μας καὶ ἔζησε παλεύοντας μὲ τὴν πείνα, τὴν ἀτίμωση καὶ τὰ χειρότερα κακά. **Γ**ι' αὐτὸ

λέγει ὁ πατέρας: «³Ήταν χαμένος και βρέθηκε, ἦταν νεκρὸς και ξαναβρῆκε τὴν ζωὴ του». **Μ**ὴ βλέπεις, λέγει, τὰ παρόντα, ἀλλὰ σκέψου τὸ μέγεθος τῆς προηγούμενης συμφορᾶς. **Α**δελφὸ βλέπεις, ὄχι ξένο. **Σ**τὸν πατέρα του ἐπέστρεψε, πὺ ξεχνᾶει τὰ περασμένα ἢ καλύτερα πὺ θυμᾶται ἐκεῖνα μόνο, τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ τὸν ὀδηγήσουν σὲ συμπάθεια και ἔλεος, σὲ στοργὴ και εὐσπλαγχνία τέτοια πὺ ταιριάζει στοὺς γονεῖς.

Γι' αὐτὸ δὲν εἶπε ἐκεῖνα πὺ ἔπραξε ὁ ἄσωτος, ἀλλὰ ἐκεῖνα πὺ ἔπαθε. **Δ**ὲν λυπήθηκε, ὅτι κατέφαγε τὴν περιουσία του, ἀλλ' ὅτι περιέπεσε σ' ἀμέτρητα κακά.

Ἔτσι ἔψαχνε μὲ τόση προθυμία και μὲ ἀκόμα μεγαλύτερη νὰ βρεῖ τὸ χαμένο πρόβατο. **Κ**αι ἐδῶ βέβαια γύρισε πίσω ὁ ἴδιος ὁ υἱός, ἐνῶ στὴν Παραβολὴ τοῦ καλοῦ Ποιμένος ἔφυγε ὁ ἴδιος ὁ Ποιμένας. **Κ**αι ἀφοῦ βρῆκε τὸ χαμένο πρόβατο, τὸ ἔφερε πίσω και χαιρόταν πολὺ περισσότερο γι' αὐτό, παρὰ γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα τὰ σωσμένα.

Και πρόσεχε πῶς ἔφερε πίσω τὸ χαμένο πρόβατο: **Δ**ὲν τὸ μαστίγωσε, ἀλλὰ μεταφέροντάς το και βαστάζοντάς το στοὺς ὠμους του, τὸ παρέδωσε πάλι στὸ κοπάδι.

Γνωρίζοντας λοιπὸν αὐτά, ὅτι ὄχι μόνο δὲν μᾶς ἀποστρέφεται, ὅταν ἐπιστρέφομε κοντά Του, ἀλλὰ μᾶς δέχεται τὸ ἴδιο ἀγαπητικὰ μὲ τοὺς ἄλλους πὺ ἔχουν προκόψει στὴν ἀρετὴ. **Κ**αι ὅτι ὄχι μόνο δὲν μᾶς τιμωρεῖ, ἀλλὰ και ἔρχεται ν' ἀναζητήσει τοὺς πλανημένους. **Κ**αι ὅταν τοὺς βρεῖ, χαίρεται περισσότερο ἀπ' ὅσο χαίρεται γιὰ ἐκείνους πὺ ἔχουν σωθεῖ.

Οὔτε πρέπει ν' ἀπελιζόμαστε, ὅταν εἴμαστε στὴν κατηγορία τῶν κακῶν, ἀλλὰ οὔτε ὅταν εἴμαστε καλοὶ νὰ ἔχουμε θάρρος. **Ἀ**σκώντας τὴν ἀρετὴ, νὰ φοβόμαστε μήπως πέσομε, στηριζόμενοι στὸ θάρρος μας. **Κ**αι ὅταν ἀμαρτάνουμε, νὰ μετανοοῦμε. **Κ**αι ἐκεῖνο πὺ εἶπα ἀρχίζοντας τὴν ὁμιλία, αὐτὸ λέγω και τώρα: **Εἶ**ναι προδοσία τῆς σωτηρίας μας αὐτὰ τὰ δύο, δηλαδὴ και τὸ νὰ ἔχουμε θάρρος, ὅταν εἴμαστε ἐνάρετοι, και τὸ ν' ἀπελιζόμαστε, ὅταν εἴμαστε πεσμένοι στὴν κακία.

Γι' αὐτὸ ὁ Παῦλος, γιὰ ν' ἀσφαλίσει ἐκείνους πὺ ἀσκοῦν τὴν ἀρετὴ, ἔλεγε: «**Ε**κεῖνος πὺ νομίζει ὅτι στέκεται, ἄς προσέχει μήπως πέσει» (Α' Κορ. ι' 12). **Κ**αι πάλι: «**Φ**οβᾶμαι μήπως, ἐνῶ κήρυξα σὲ ἄλλους, ἐγὼ ὁ ἴδιος βρεθῶ ἀνάξιος» (Β' Κορ. ια' 3).

Ἀνορθώνοντας πάλι τοὺς πεσμένους και διεγείροντάς τους σὲ μεγαλύτερη προθυμία, διακήρυττε ἔντονα στοὺς Κορινθίους, γράφοντας

τὰ ἐξῆς: «**Μ**ήπως πενήθισω πολλοὺς ποὺ ἀμάρτησαν προηγουμένως καὶ δὲν μετανόησαν» (Β΄ Κορ. ιβ΄ 21). **Γ**ιὰ νὰ δείξει, ὅτι **εἶναι ἄξιοι θρήνων ὄχι τόσο ἐκεῖνοι ποὺ ἀμαρτάνουν, ὅσο ἐκεῖνοι ποὺ δὲν μετανοοῦν γιὰ τὰ ἀμαρτήματά τους.**

Καὶ ὁ Προφήτης πάλι λέγει: «**Μ**ήπως ἐκεῖνος ποὺ πέφτει δὲν σηκώνεται, ἢ ἐκεῖνος ποὺ παίρνει στραβὸ δρόμο δὲν ἐπιστρέφει;» (Ιερ. η΄ 4). **Γ**ι' αὐτὸ καὶ ὁ Δαυὶδ παρακαλεῖ αὐτοὺς ἀκριβῶς, λέγοντας: «**Σ**ήμερα, ἐὰν ἀκούσετε τὴν φωνὴ Αὐτοῦ, μὴ σκληρύνετε τὶς καρδιές σας, ὅπως τότε ποὺ Τὸν παρατίκρναν οἱ πατέρες σας» (Ψαλμ. 48΄, 8).

Ὅσο λοιπὸν θὰ ὑπάρχει τὸ σήμερα, **ἄς μὴν ἀπελπίζομαστε, ἀλλ'** ἔχοντας ἐλπίδα πρὸς τὸν Κύριο καὶ ἔχοντας κατὰ νοῦν τὸ πέλαγος τῆς φιλανθρωπίας Του, ἀφοῦ ἀποτινάζουμε κάθε τι τὸ πονηρὸ ἀπὸ τὴν σκέψη μας, ἄς ἀσκοῦμε μὲ πολλὴ προθυμία καὶ ἐλπίδα τὴν ἀρετὴ, καὶ ἄς ἐπιδείξουμε μετάνοια μὲ ὅλη τὴν δύναμή μας.

Ἔτσι, ἀφοῦ ἀπαλλαχθοῦμε ἀπ' ὅλα τ' ἀμαρτήματά μας ἐδῶ στὴν γῆ, νὰ μπορέσουμε μὲ θάρρος νὰ σταθοῦμε μπροστὰ στὸ Βῆμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ἐπιτύχουμε τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, τὴν ὁποία εὐχομαι νὰ ἐπιτύχουμε ὅλοι μας, μὲ τὴν Χάρη καὶ Φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, μαζὶ μὲ τὸν Ὅποιο στὸν Πατέρα καὶ συγχρόνως στὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀνήκει ἡ δόξα, ἡ δύναμη καὶ ἡ τιμὴ, τώρα καὶ πάντοτε καὶ στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. **Ἄμην!**

(*) Βλ. <https://www.imaik.gr/?p=911> • Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.